

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури оскарження відкликання депутатів місцевих рад за народною ініціативою та проведення заміщення депутатів місцевих рад, повноваження яких достроково припинені, внесений народними депутатами України І.Крульком та іншими народними депутатами України (реєстр. № 13318)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 17 червня 2025 року (протокол № 158) розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури оскарження відкликання депутатів місцевих рад за народною ініціативою та проведення заміщення депутатів місцевих рад, повноваження яких достроково припинені (реєстр. № 13318 від 27.05.2025), внесений народними депутатами України І.Крульком та іншими народними депутатами України.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту він має на меті забезпечення ефективного та оперативного механізму судового контролю за процедурою відкликання депутатів місцевих рад та гарантування дотримання прав і законних інтересів суб'єктів такого відкликання.

Для реалізації зазначеної мети законопроектом пропонується внести зміни до низки законодавчих актів, а саме: Кодексу адміністративного судочинства України, Виборчого кодексу України та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», які унормовують, зокрема питання оскарження рішень вищих керівних органів політичних партій про відкликання депутатів місцевих рад за народною ініціативою та встановлюють заборону проведення заміщення таких депутатів до вирішення справи про оскарження вищезазначених рішень.

Так, законопроектом передбачається доповнити Кодекс адміністративного судочинства України новою статтею 289⁶, якою встановити спеціальний порядок розгляду судових справ щодо оскарження рішень політичних партій про відкликання депутатів місцевих рад за народною ініціативою, а також щодо

проведення заміщення депутатів місцевих рад, обраних за виборчими списками місцевих організацій політичних партій, повноваження яких були достроково припинені. Зокрема, пропонується чітко визначити суб'єктів та предмет такого оскарження, встановити скорочені строки звернення особи до суду із позовною заявою, апеляційною та касаційною скаргами, а також встановити скорочені строки розгляду справи у суді першої та вищих інстанцій.

Законопроектом також пропонується доповнити статтю 284 Виборчого кодексу України новою частиною, положеннями якої закріпити неможливість проведення територіальною виборчою комісією процедури заміщення депутата місцевої ради у випадку оскарження до суду рішення політичної партії про його відкликання за народною ініціативою до набрання судовим рішенням законної сили, а у випадку касаційного оскарження – до набрання законної сили рішенням суду касаційної інстанції.

Крім того, положеннями законопроекту передбачається доповнити статтю 4 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» двома новими частинами, якими врегулювати питання моменту припинення повноважень депутата місцевої ради у випадку відкликання його за народною ініціативою на підставі рішення вищого керівного органу політичної партії, а також моменту поновлення його повноважень у разі скасування судом такого рішення. Зокрема, передбачається закріпити, що повноваження депутата у зв'язку з відкликанням за народною ініціативою припиняються з моменту прийняття вищим керівним органом політичної партії відповідного рішення та поновлюються з моменту набрання законної сили рішенням суду про його скасування.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, висловлює окремі зауваження до його змісту концептуального та редакційного характеру.

Під час обговорення законопроекту з реєстр. № 13318 взято до уваги, що проблема відсутності механізму поновлення особи у правовому статусі депутата місцевої ради у разі встановлення судом незаконності його відкликання за народною ініціативою неодноразово дискутувалась в експертному середовищі та констатувалась судами під час розгляду даної категорії справ.

Враховуючи викладене, заслухавши відповідну інформацію Голови Комітету, підтримуючи необхідність удосконалення процедури відкликання депутата за народною ініціативою та заміщення депутатів, обраних за виборчими списками місцевих організацій політичних партій, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України:

- відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури оскарження відкликання депутатів місцевих рад за народною ініціативою та проведення

заміщення депутатів місцевих рад, повноваження яких достроково припинені (реєстр. № 13318 від 27.05.2025), внесений народними депутатами України І.Крульком та іншими народними депутатами України, до порядку денного тринадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу;

- зважаючи на необхідність комплексного техніко-юридичного та редакційного доопрацювання проекту Закону й узгодження окремих його положень з іншими положеннями законодавства, врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту (зокрема, щодо врегулювання порядку оскарження рішень територіальних виборчих комісій щодо відкликання за народною ініціативою депутатів місцевих рад, обраних шляхом самовисування; внесення змін до окремих статей Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» з метою їх узгодження з новелами законопроекту, тощо), і звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про це під час розгляду даного законопроекту на пленарному засіданні;

- відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України скоротити наполовину строк внесення поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи для підготовки проекту Закону з реєстр. № 13318 до другого читання.

Співдоповідачем від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України, Голову Комітету О.Шуляк.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

